

Terje Kraanvelt
Kuusalu Vallavalitsus
vallavalitsus@kuusalu.ee

Teie 16.08.2022 nr 7-1/3314

Meie 14.09.2022 nr 3-1.1/2022/4499

Ettpanekute ja vastuväidete esitamine

Edastasite Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) Uuri küla Raudsilla ja Taga-Raudsilla kinnistute detailplaneeringu avaliku väljapaneku teate, milles teatasite, et avaliku väljapaneku aja jooksul on võimalik esitada planeeritava ala osas vastuväiteid ja ettepanekuid.

Juhime tähelepanu, et Pudisoo jõe puhul on tegemist Looduskaitseaduse alusel kaitstava I kaitsekategooria loomaliigi – ebapärlikarbi ainukese säilinud elupaigaga Eestis. RMK ülesandeks on Euroopa Komisjoni LIFE programmi projektide CoastNet ja Revives ja Ühtekuuluvusfondi projekti „Ex-situ liigikaitse investeeringud - ebapärlikarp“ elluviimine. Rahvusvaheliste projektide eesmärgiks on ebapärlikarbi populatsiooni taastamine ja elupaigaks oleva jõe ja valgala taastamine.

Projektide töödega on juba alustatud s.h. näiteks märgalade taastamiseks koostatakse projekteerimise lähteülesannet, ebapärlikarbi jões tehti käesoleval aastal karpide loendus, noorjärke kasvatatakse jões ja laboris ning algatatud on projekteerimishange ebapärlikarbi kasvatusjaama rajamiseks jökke detailplaneeringu alast allavoolu.

Tulenevalt eeltoodust leiame, et detailplaneeringus (edaspidi DP) on vaja teha rida muudatusi ja täiendusi:

1. DP punkti 1.4 tuleb kindlasti üle rõhutada, et jões elab **Looduskaitseaduse alusel kaitstav I kaitsekategooria loomaliik - ebapärlikarp**. Kuna tegemist on Eesti ainsa säilinud ebapärlikarbi populatsiooniga, tuleb võimalikele kaasnevatele inimõjudele pöörata detailplaneeringus eriti suurt tähelepanu. Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskirja kohaselt on kaitse all nii ebapärlikarp kui ka tema elupaik.
2. DP-s tuleb ette näha muuhulgas **kallasrajale avaliku juurdepääsu tagamine, müra ja saasteriski hinnang ning muude keskkonnanõuete seadmine** (Planeeringuseadus, §126). Neid punkte ei ole detailplaneeringus eraldiseisvana käsitletud. Detailplaneeringut tuleb täiendada selliselt, et oleks kindlasti tagatud inimeste võimalus pääseda kallasrajale ja sellel liikuda. Samuti peaks DP käsitlema kallasraja ja veekaitsevööndi nõuete täitmist Keskkonnaseadustiku Üldosa Seaduse § 38 ja Veeseaduse § 118 ja 119 kohaselt. Neid nõudeid ei ole DP-ga hõlmatud alal senini täidetud. Suletud on kallasrada, ehitatud rajatise vahetult veepiirile ning muudetud jõe voolusängi. DP peab ette nägema, mida on vajalik teha rikkumiste heastamiseks. Müra puhul tuleks reguleerida pürotehniliste ja muude müratekitavate vahendite kasutamist, arvestades kinnistute kasutamist (suur)üritusteks ja võimalikku negatiivset mõju kaitseala elustikule. Lisaks peaks detailplaneering ette nägema ka reeglid suurüritusel valgustuse kasutamiseks, et vältida jõe valgustamist ja jõe-elustiku häirimist.
3. Vastavalt Lahemaa kaitsekorralduskava lisale 7 (lk 160) on lubatud elumaja ehitamine kohtades, kus järgitakse hoonete paigutamist taluõuel ja ühele krundile on lubatud ehitada üks elamu

- (üksikelamu). DP järgi on nendeks rajatisteks Taga-Raudsilla kinnistul Tagatare ja Raudsilla kinnistul Vana-Tare. Kaitsekorralduskava lisa 7 järgi võib lisaks ehitada suvila ja aiamaa tingimustel, et need moodustavad elamuga ühtse terviku. Seega ei tohiks lubada Raudsilla kinnistule rajada majutushooneid ning Taga-Raudsilla kinnistule majutushooneid ja hooneid ürituste korraldamiseks. DP lk 6 algavas tabelis, punktis 2 ja joonistel tuleks kõikide ebaseaduslike hoonete kohta märkida, et need tuleb likvideerida, mitte „hoone on likvideeritav“.
4. DP peaks käsitlema veekaitsevööndis, aga ka mujal kinnistul **ebaseaduslike ehitiste likvideerimisega kaasnevaid keskkonnohtusid ja pakkuma võimalike riskide vähendamiseks ennetavaid abinõusid.**
  5. Lahemaa rahvuspargi valitseja Keskkonnaameti hinnangul ei vasta enamuse ehituslubadeta rajatud hoonetest Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskirjale ja tuleb likvideerida. Samuti puuduvad nendel hoonetel vee- ja kanalisatsioonivõrgud ja seega on reovett siiani käideldud nõuetele mittevastavalt. Kaitsealune ebapärlikarp on veereostuse suhtes eriti tundlik. Seetõttu tuleb **põhjalikult kaaluda, kas on mõistlik lubada nii suurt arendust ja DP-s kirjeldatud erandite lubamist.**
  6. Tarbitava vee koguse arvutamisel **peaks arvestama maksimaalse külastajate arvuga.** Raudsilla Matkakompleksi kodulehel on märgitud, et telkimiskohtade arv on piiramatult. Veevõtu ja –käitlemise mahtude planeerimisel tuleb arvestada nii keskmise kui ka maksimaalse tarbijate arvuga, et ei tekiks ettenägematuid keskkonnariske, mille tulemusena võib saada kahjustada I kategooria kaitsealuse liigi elupaik ja kaasneda ebapärlikarbi isendite hukkumine.
  7. Taga-Raudsilla kinnistul on tagasauna juurde jõevee suunamiseks kaevatud ebaseaduslik kraav. Sauna ehitusalune pind on ehitisregistri järgi 24 m², geodeetilise alusplaani andmeil aga 172 m². Mõlemad ebaseaduslikud rajatised tuleks likvideerida ja ei tohiks lubada nende seadustamist DP-ga.
  8. DP-ga kavandatavad tegevused võivad kujutada ohtu I kategooria kaitsealusele liigile ebapärlikarbile ja tema elupaigale, mis on vastuolus Looduskaitseaduse §-ga 55. Detailplaneeringu objekt asub Lahemaa rahvuspargis, samuti Natura 2000 alal ja piirneb Suurekõrve sihtkaitsevööndiga. DP tegevused kavandatud mahus on vastuolus kaitseala kaitse-eesmärkidega ja võivad kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse-eesmärkide saavutamist ja kaitstava loodusobjekti seisundit.
  9. DP kehtestamine praeguseks avalikustatud kujul looks pretsedendi, kus aastate jooksul kaitsealale rajatud kümned ebaseaduslikud ehitised legaliseeritakse DP käigus kavandatava uue hoonestuse mahuna. Samuti annab see aluse sarnases mahus uute arenduste loomisele kaitsealuse liigi elupaigas või vahetus läheduses ja keskkonnamõjud tundlikus piirkonnas kuhjuvad.

Kokkuvõtvalt, sellisel kujul DP kehtestamine seab ohtu rahvusvaheliste projektide CoastNet ja Revives ja Ex-situ liigikaitse investeeringud - ebapärlikarp eesmärkide elluviimise ja Eesti ainsa ebapärlikarbi populatsiooni taastamise.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Kevvai
Ida-Harjumaa metsaülem

Teadmiseks: Keskkonnaamet (info@keskkonnaamet.ee)

506 6931 ida-harjumaa@rmk.ee